

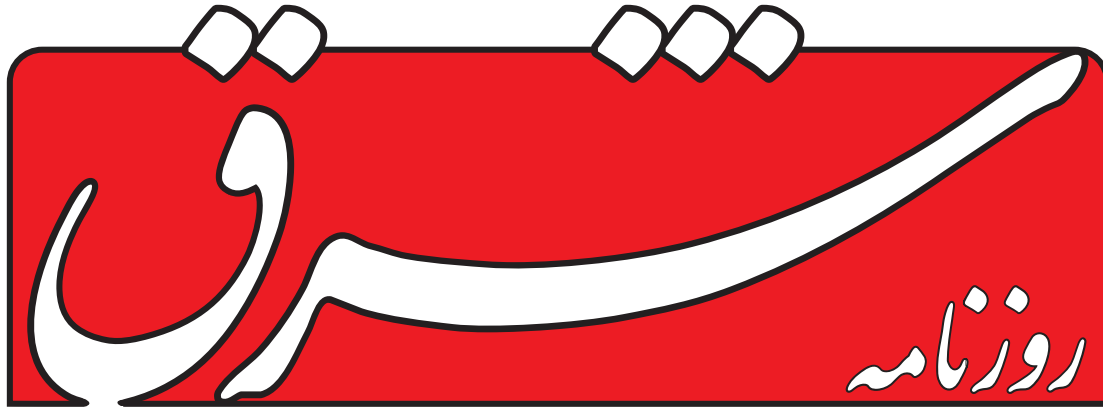
مقام معظم رهبری:

سردار سلیمانی در منطقه ما نماد امید و رمز استقامت و پیروزی است

پایگاه اطلاع‌رسانی مقام معظم رهبری: مقام معظم رهبری صبح دیروز در دیدار خانواده و اعضای ستاد بزرگداشت سردار شهید حاج قاسم سلیمانی، «صدق» و «اخلاص» را خلاصه و نماد و نمایه مکتب سلیمانی خواندند و با اشاره به الگو شدن...

صفحه ۲

یکشنبه ۱۲ دی ۱۴۰۰ • ۲۸ جمادی‌الاول ۱۴۴۳ • ۲ ژانویه ۲۰۲۲

گفت‌وگو با دیاکو حسینی، تحلیلگر روابط بین‌الملل

از مذاکره به زبان فارسی تا اختلافات باقی‌مانده از ژوئن

گروه دیپلماتی: تیم مذاکره‌کننده دولت جدید بعد از یک تعطیلی کوتاه مذاکرات را از این هفته در وین از سر می‌گیرند. دو دور مذاکره هفتم و هشتم را در گفت‌وگو با دیاکو حسینی، تحلیلگر ارشد روابط بین‌الملل آسیب‌شناسی کردیم...

صفحه ۴

سال نوزدهم • شماره ۴۱۸۵ • ۱۲ صفحه • ۷۰۰۰ تومان

سر مقاله

«چگونه می‌اندیشیم؟» شورای عالی انقلاب فرهنگی

کیومرث اشتریان

ما به گونه‌ای اداری-سیاسی به فرهنگ می‌اندیشیم؛ کوبی با اقدامات اداری، تقسیم وظایف دیوانی و تثبیت مدیریتی می‌توان قدرت سیاسی را تحکیم و تحول فرهنگی را مهندسی کرد. شورای عالی انقلاب فرهنگی در «دام دیوان‌سالاری» افتاده است؛ درهم‌تنیده در شبکه تار عنکبوتی «اداره» و در تفکر ماکس وبری از دیوان‌سالاری مدرنیته؛ ساختار سلسله‌ماتبی و تقسیم کار اداری، اقدامات و مقررات حکومتی، نظام انضباطی و نظارتی و در یک کلام مدیریت فرهنگی از طریق نظام اداری. همه اینها در قالب تفکر عقلانیت مدرن (Rationality) و پراگماتیسم برآمده از آن می‌کنند که بر اساس شناسایی اهداف عینی و شماری از اقدامات، تقسیم کارها، رویه‌ها و فرایندهای اداری برای دستیابی به آن پیگیری می‌شود. این نوع از «اداره» تجلی همان عقلانیت مدرنی است که یکی از زیربناهای اصلی اندیشه لیبرال تلقی می‌شود؛ همان چیزی که از سوی اعضای این شورا، گاه و بیگاه، طرد و نفی می‌شود؛ هرچند کشورهای لیبرال خود عملاً به چنین رویه‌ای پایبند نیستند. عقلانیت در ادبیات تخصصی به جمع سه عنصر اشاره دارد: اول، جمع‌آوری اطلاعات، دوم، سنجشگری و محاسبه سود و زیان و سوم، اتخاذ تصمیم بر اساس پیشینه منافع. البته ما مخالف این عقلانیت مدرن در اداره امور نیستیم. اما آیا توجه دارند که چگونه درگیر چیزی هستند که به آن حساسیت بسیار دارند؟ این درگیری می‌تواند در بسیاری از حوزه‌های سیاست‌گذاری عمومی درست باشد اما در حوزه فرهنگ، نابجا و دچار اعوجاج و کج‌فهمی است. از سوی دیگر فرهنگ برای ما در حدود سلیقه‌های سیاسی خاص و محدود تعریف می‌شود و نقش عرف را در شکل‌گیری فرهنگ نمی‌توانیم بینیم. این روزها شورای انقلاب فرهنگی در تب و تاب تصمیم‌گیری درباره افزایش ظرفیت رشته پزشکی است. پرسش این است که آیا شان شورای انقلاب فرهنگی ورود به چنین موضوعاتی است؟ آیا این وظیفه نمی‌تواند در همان وزارت بهداشت یا وزارت علوم یا حداکثر در هیئت دولت انجام شود؟ ممکن است گفته شود که دستگاه‌ها وظایف خود را انجام نمی‌دهند یا اینکه تعارض منافع سبب می‌شود که وزارت بهداشت نتواند در چنین اموری تصمیم‌گیری کند. این، عذر بدبختی است. مشکل عدم انجام وظیفه یک یا چند دستگاه را نباید به سطوح دیگری در ساختار اداری کشور ارجاع داد. شمار دیگری از مصوبات شورا نیز در همین حد است؛ ضوابط، آیین‌نامه‌ها یا اساسنامه‌های مربوط به «حراز استعدادهای برتر و نخچی، تشکیل گروه برنامه‌ریزی علوم پزشکی، مؤسسه هنرمندان پیش‌کسوت، تکریم استادان بازنشسته دانشگاه‌ها، ضوابط ناظر بر فعالیت نرشیات دانشگاهی، تأیید انتخاب رؤسای دانشگاه‌ها و مراکز آموزشی و پژوهشی، سیاست‌های ساماندهی شئون فرهنگی و مناسبت‌های مذهبی، اساسنامه مرکز آموزش عالی علوم دریایی نیروی جمهوری اسلامی ایران، ادامه کار مدرسه عالی قضایی و تربیتی قم و...» از نمونه موضوعات و مصوبات این شورا است که هر یک می‌تواند در حیطه یک اداره کل در وزارت علوم، وزارت ارشاد، وزارت ورزش و جوانان و... باشد. اخیراً معاون محترم ختم‌شسی‌گذاری ستاد علم و فناوری دبیرخانه شورای عالی انقلاب فرهنگی گفته است: «از وزارت بهداشت خواستیم تا طرح استقرار راگیر شبکه سلامت، موضوع نظام ارجاع، پزشک خانواده و بهره‌گیری از فناوری‌های نوین در نظام سلامت را تا سه ماه دیگر ارائه دهد تا بتوانیم یک بسته کامل برای نظام سلامت داشته باشیم.»

ادامه در صفحه ۲

جبهه پایداری بنایی برای رویارویی با مردم و نقض حریم شخصی ندارد

واکنش جبهه پایداری به یک گزارش

صفحه ۳

صفحه ۲

یادداشت
شمشیر داموکلس و تداوم مدیریت
بر منافع ملی برتری داشته و سهم‌خواهی‌های رنگ‌رنگ در اختیار چربی‌ها و بود و نبود چارچوب تصمیمات کم‌اثر نیستند. به‌کارگیری جمعی ثابت بر کرسی مسئولیت (بخوانید مدیریت). افرادی همواره نگران و البته شیفته و واله قدرت که در کلام خود را بیشتر مأموران به وظیفه می‌دانند و نه مسئول بر نتیجه؛ کسانی که با توجه به سازوکار دست‌یابی به موقعیت، به درست یا نادرست در هراس همیشگی از هویداشدن اسرار مگو و رسوایی‌های احتمالی از چگونگی برآمدن خود هستند؛ امری که چون گردابی بی‌انتها اندک ابزار احتمالی مدیریت را نیز از کف می‌ریاید. عبارت «شمشیر داموکلس» از داستانی اساطیری مربوط به سده چهارم پیش از میلاد گرفته شده که در کاربری، مراد از آن در مباحث معمولی سیاسی و اجتماعی عبارت است از وجود یک خطر و تهدید دائمی که هر حرکت و واکنشی را دچار ملاحظه می‌کند و در نتیجه رفتار و کنش فرد یا افرادی را ناتوان و در سایه به کنترل می‌کشد. روشنی از مدیریت که در کتاب «شهریار» اثر ماندگار فیلسوف ایتالیایی نیکولو دوی برناردو د ماکیاوولی نیز در کنترل و استحاله کردار اطرافیان بر آن توصیه و تأکید بسیار شده است. به این ترتیب، جمع یاران همدل گرفتار و هراسان از برفتادن برده و تغییرات احتمالی جایگاه، در ساختار سازمانی به میاشترانی فرمان‌بردار عاری از اراده و ایده تبدیل می‌شوند که چون لوکوموتیورانی که اگرچه به ظاهر هادی و راهبر زنجیره واکن‌هایی با انبوه کالا و مسافر است، ولی در انتخاب راه نشانی از اختیار در خود نمی‌بیند.

ادامه در صفحه ۴

یادداشت
تذکری دوباره در باب تفرقه‌افکنی
وریشه‌یابی ابعاد درگیری منجر به جرح و قتل در این منطقه پرداخت. سپس عازم تهران و قم شد و ضمن ارائه گزارشی درباره ریشه‌های این درگیری‌ها موافقت رهبری انقلاب با ترمیم اصل ۱۲ قانون اساسی در متمم قانون اساسی را گرفت. این رویدادها هشداری به مسئولان وقت بود که همزیستی، همبستگی، انسجام و وحدت میان هم‌وطنان سنی و شیعه یک نیاز اساسی برای وحدت و انسجام و امنیت ملی است. به همین دلایل به پیشنهاد آیت‌الله منتظری در سال ۱۳۶۰ هفته‌ای به نام هفته وحدت در کشور نام‌گذاری شد که مورد توجه امام خمینی نیز قرار گرفت و رسمیت یافت. هرچند پیش از پیروزی انقلاب نیز گروهی از شخصیت‌های سیاسی و مذهبی در کشورهای اسلامی و ایران با هدف نزدیکی مسلمانان برای عمومیت‌بخشی به ایده وحدت میان مذاهب اسلامی در قالب تقریب مذاهب اسلامی اقداماتی کرده بودند. انتشار نشریه‌هایی نظیر ندای اسلام توسط سیدضیا طباطبایی یا اتحاد اسلام توسط خالصی‌زاده نشانگر توجه گروهی از رجال و شخصیت‌های ایرانی به تقریب مذاهب اسلامی در دوره قاجار و رضاشاه است. هرچند از این عنوان نیز سوءاستفاده‌هایی توسط دولت عثمانی در سال‌های آخر حیات این دولت صورت گرفته بود. در دوره ۴۳ساله پس از انقلاب از نظر رویکردی مسئله وحدت میان مذاهب و بیرون مذاهب چه در سطح ملی و درون‌کشوری و چه در سطوح منطقه‌ای و بین‌المللی به صورت مستمر مورد توجه مسئولان کشور قرار داشته و در سخنرانی‌های مقامات کشور دائماً به آن توصیه شده است.

ادامه در صفحه ۴

تتراها

خط‌ونشان بهارستان برای مذاکره‌کنندگان دروین!

صفحه ۲

بودجه ۱۴۰۱؛ مرگ یا زندگی دوباره زاینده‌رود!

صفحه ۵

«تله» برای بازیکنان فوتبال؟

صفحه ۱۱

گفت‌وگو با نیکو کریمی رموزرزی عاشقانه در حیطه ادبیات

صفحه ۶

حرف اول

توصیه‌های خسارت‌بار ماکیاوولی

مهسا جزینی، دبیر سرویس سیاسی

هفته گذشته مصادف بود با سی‌امین سالگرد فروپاشی اتحاد جماهیر شوروی، درباره دلایل فروپاشی به تفصیل در همه این سال‌ها صحبت شده اما می‌توانیم گورباچف بعدها به نکته جالبی در این‌باره اشاره کرد. او فاش کرد که حادثه نیروگاه چرنوبیل، شاید بیشتر از روند اصلاحات سیاسی و اقتصادی به فروپاشی شوروی کمک کرده بود. گورباچف اگرچه توضیح نداده که به‌طور مشخص کدام جنبه از این حادثه نقش مؤثرتری داشته است، تبعات انسانی ماجرا، بی‌مبالایی مسئولان یا پنهان‌کاری؟ اما «نیکلاس جی. کالی» در کتابی با موضوع دیپلماسی عمومی توضیح می‌دهد که تصمیم مسکو برای پنهان‌کردن ماجرا - صرف‌نظر از خطراتی که سلامتی مردم را تهدید می‌کرد - صدمات زیادی به اعتبار کرملین وارد کرد. این احتمالاً همان صدمه‌ای است که گورباچف از آن به‌عنوان دلیلی مهم در فروپاشی یاد کرده است. یک دانشجوی ایرانی که آن زمان ساکن شهری در ۷۰۰ کیلومتری چرنوبیل بوده می‌گوید که ما تازه دو ماه بعد از حادثه در جریان ماجرا قرار گرفتیم. گفته می‌شد که خبر اولیه را هم مردم شوروی ابتدا از رسانه‌های خارجی شنیدند. خط اصلی داستان مینی‌سریال «چرنوبیل» هم که اخیراً ساخته شده بر همین پنهان‌کاری تکیه دارد. جمله‌ای کلیدی در مسیر سریال بارها تکرار می‌شود: «به‌های دروغ چقدر است؟»

ادامه در صفحه ۲

«شرق» برای سال ۱۴۰۱ منتشر می‌کند

برای سال ۱۴۰۱ «شرق» این بار با سررسید «عصر حرکت» میزبان مخاطبان خود خواهد بود تا بر حسب یک سنت چندساله با دقایق یک روز شمار تداوم حضور در کنار مخاطبانش را تجربه کند. این بار اما سررسید «عصر حرکت» با زبان گویایی زندگی ۵۲ نفر از شهروندان ایرانی را با زگو می‌کند که در سده گذشته هر کدام مبنایی برای یک اتفاق و آغازی برای یک دگرگونی بوده‌اند. «شرق» در روز شمار خود برای ۱۴۰۱ سرنوشت آدم‌هایی را بازخوانی می‌کند که مدرن شدن ایران در حوزه‌های مختلف ناشی از تلاش آنان برای «زندگی دیگر» بوده است. عصر حرکت را بخوانید؛ تصویری از تلاش آدم‌هایی است که در ساخت تاریخ معاصر این سرزمین نقش ایفا کرده‌اند.

برای سفارش سررسید «شرق» با شماره‌های زیر تماس بگیرید.

واتس‌آپ ۰۹۳۵۵۰۷۱۴۸۳ - ۰۲۱-۸۸۹۰۳۵۴۸

خورشید همیشه از شرق طلوع می‌کند شبکه شرق، باشما

sharghonline.com | @sharghDaily